

TE TAINAMAITI.

Ki te mea e mahi rori ana tetahi tangata ka tupono mai tetahi kohatu, kamaka ranei, tera e ahua raruraru tana mahi. Ki te kore e taea e ia te wawahi taua kamaka ki te hama ki te pika ranei, ka tikina he paura; ki te kore e pakaru i te paura ka tikina he tainamaiti. He tino mea kaha tenei hei wawahi i te kamaka e ngawari ai te mahi a te tangata.

Ko te kupu i waiho nei hei ingoa mo tenei mea tino kaha, ara ko te *tainamaiti* no te Reo Kariki. Te tino tikanga o taua kupu he *kaha*. Ehara ano ia i te mea na te Kariki taua mea i kite i whakaritea ai he kupu Kariki he ingoa mo taua mea kaha. No naianei tonu taua mea i hangaia ai. Ko te kupu tenei i whakahuatia i te Kawenata Hou mo te Atua, he kaha rawa hoki ia, e taea e ia nga mea katoa. (Mt xix. 26; Mk x. 27; Rk xviii. 27). Na te Karaiti tenei whakaakoranga mo te kaha o te Atua, a i te paanga o te raruraru ki a ia ka mahara ia ki te kaha o tona Matua, ka karanga hoki ki a ia. (Mt xiv. 36). E taea e ia nga mea katoa, ko te tino putake tenei o to tatou whakapono, o to tatou whakawhirinaki ki a Ia, no te mea e kaha ana ia ki te whakarite i nga mea i korerotia mai (Rom iv. 21) ki te whakaara hoki i te hunga mate (Hip xi. 19): heoi ko te mea pai ma tatou he tuku i a tatou ano ki a ia, a mana tatou e tia ki (2 Tim i. 12). Tera ano tetahi tohu o tona kaha ara ko tona manawanui tonu ki te tangata hara (Rom ix. 22), ko tana whakatahuritanga i te hunga pera ki te whakapono (Rom xi. 23). Ko nga take enei i whakaakona ai a Meri o te Wairua Tapu ki te whakahua i te Atua ko Te Mea Kaha. (Rom i. 49).

E taea e te Atua nga mea katoa, kua whakaritea ano hoki e ia tetahi tikanga e riro mai ai i a tatou i te tangata, taua kaha nui, ara ma te whakapono. (Mk ix. 23). Na reira i kaha ai a Mohi (Mahi vii. 22), i pera tonu hoki te kupu mona me te kupu mo te Karaiti i a ia i te ao nei (Rk xxiv. 19). Ki te mahara tatou ki tenei ka kaha tatou ki te whawhai ki o tatou hoa-riri (2 Kori x. 4). Kaore hoki he kaha o te mate i runga i a te Karaiti. (Mahi ii. 24). E kore rawa e kiia te kaha i runga i nga mea o tenei ao he kaha ki te araro o te Atua (2 Kori i. 26), engari kia mohio tatou ki a tatou ano he ngoikore, katahi tatou ka whakahangia e te Atua (2 Kori xii. 10).

Ko te kupu a te Atua tetahi mea e riro mai ai i a tatou tenei kaha (Mahi xviii. 24). Ma konei hoki tatou ka ahei ai ki te whakaka-

ha i o tatou hoa e ngoikore ana. (Tai i. 9; Rom xv. 2). I pera hoki a Paora, ara i whakapaua tona kaha ki te whakakaha i ana akonga (2 Kori xiii. 9). E mea ana hoki a Hemi ko te tino tohu o te kaha o tetahi tangata ko te parairetanga i tona ake arero. (Hemi iii. 2). Me inoi tatou ki te Atua, kia whakahangia tatou ki taua mahi uaua, kia whakamaharatia tonutia hoki no te Atua katoa to tatou kaha; kei pohehe tatou e kaha ara tatou ki te mahi i nga mea kihai nei i whakaritea e te Atua. (Mahi xi. 17).

He mea pai kia ata tirohia katoatia nga rarangi o tenei korero, kia maharatia hoki he mea tino nui ke atu te kaha o te Atua i te tainamaiti.

•••••

TE MATE-KAITANGA NUI KI INIA.

Kua pa tetahi mate-kaitanga nui ki Inia. I pa ano he mate-kaitanga ki taua whenua i te tau 1897. I kiia i reira ko te mate-kaitanga nui tera o nga ra o m uri nei, haunga te mate-kaitanga i nga ra o Hohopa e kawana ana ki Ihipa me te mate-kaitanga i nga ra o Kauria Hiba e kingi ana ki Roma. I taua tau (1897) i neke ake i te 2,000,000 nga tangata i riro ma te Kawanatanga o Inia e whangai. Otira i i uru ano a Ingarangi me ona koroni (ko Niu Tirenani ano tetahi) ki te awbina i te Kawanatanga o Inia.

I tenei tau (1900) kua pa ano he mate-kaitanga nui ki taua whenua, he kore noa iho te mate-kaitanga o te tau 1897. Ko nga tangata katoa kei te noho mate inaianei e 49,000,000, engari e 3,250,000 kua tino mate rawa ara kua riro ma te Kawanatanga e whangai. Kei te piki haere tonu taua mate inaianei i runga i te kore ua. Mehemea kei Niu Tirenani nei tenei mate e kore rawa e taea te whakaora.

Kei te raruraru a Ingarangi me ona koroni katoa ki te whawhai inaianei, na reira i kore ai e mahara ake ki te awbina i te Kawanatanga o Inia, kaati ka riri a Inia i tana riri ko tonu kotahi anake. Ko Inia tonu tetahi o nga whenua i raro i te mana o Ingarangi kei te tino kaha ki te whakahaere i te whawhai ki Awherika. No Inia nga hoia kua tae ki Awherika i muri tata iho o te aranga o te whawhai. Kei te whakapaua e te Kawanatanga o Inia tona kaha ki te whakaora i ona tangata, me te whakaaro ano ki te whawhai ki Awherika.